

JUSTITS MINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Kulturudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 9. november 2017
Kontor: Lovkvalitetskontoret
Sagsbeh: Thomas Rasmussen
Sagsnr.: 2017-0032/14-0001
Dok.: 487802

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 182 (Alm. del), som Folketingets Kulturudvalg har stillet til justitsministeren den 8. juni 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mogens Jensen (S).

Søren Pape Poulsen

/

Stine Tolstrup Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 182 (Alm. del) fra Folketingets Kulturudvalg:

”Vil ministeren sende udvalget en oversigt over, hvilke EU-lande der – ud over Tyskland – har taget eller planlægger at tage initiativer vedr. regulering af indholdet på de sociale medier? Og vil ministeren kommentere de enkelte landes initiativer?”

Svar:

1. Justitsministeriet har via Udenrigsministeriet indhentet oplysninger fra danske repræsentationer i 26 EU-lande til brug for besvarelsen af spørgsmålet. Ministeriet har endnu ikke modtaget oplysninger fra de slovakiske myndigheder.

2. Det fremgår af de modtagne oplysninger, at enkelte medlemslande – foruden Tyskland – har taget initiativer vedrørende reguleringen af indholdet på de sociale medier.

Den danske ambassade i Stockholm har således bl.a. oplyst følgende:

”I øjeblikket arbejder man [...] i Sverige på at styrke reguleringen af de sociale medier. Her tænkes der særligt på beskyttelse af den enkeltes integritet og beskyttelse mod had og trusler på nettet. Det er et selvstændigt svensk arbejde, der ikke har koblinger til det tyske initiativ om Network Enforcement Act.

Blandt de nye tiltag er regeringens lovforslag; ”Ett starkt straffrättsligt skydd för den personliga integriteten”, som indebærer, at man vil udvide udbyders ansvar for at fjerne eller forhindre spredning af visse meddelelser til også at gælde meddelelser, der tydeligt indeholder ulovlige trusler eller ulovlig krænkelser af privatlivets fred. Ulovlig krænkelser af privatlivets fred indebærer i forslaget, at det skal være strafbart at udbrede visse typer af personlige og sensitive billeder eller anden data på de sociale medier. Det foreslås at den nye lovgivning skal træde i kraft den 1. januar 2018.”

Endvidere har den danske ambassade i Bruxelles om forholdene i Luxembourg bl.a. oplyst følgende:

”Regeringen har for nyligt [...] vedtaget et regelsæt, som har til formål at yde finansiel støtte til udvikling af elektroniske presseorganer. Til opnåelse af støtten har ansøgeren pligt til at yde bevis på, at

han/hun har taget de nødvendige forholdsregler i forbindelse med bekæmpelse mod ulovligt indhold på elektroniske flader af personlig karakter. Denne disposition har til formål at give alle adgang til signalement af sådant uønsket indhold, medførende pligt til for ophavsmanden at tilbagetrække indholdet eller lukke al adgang til det. Straffelementer indgår i regelsættet, ligesom der findes visse dispositioner til at spore ophavsmanden (inkl. hvis denne agerer under lånt identitet).

Endelig arbejder regeringen med et sæt projekter til prævention, herunder kampagne mod had-udtalelser eller diskrimination i skoler samt obligatorisk oplæring af elever i forbindelse med sikkerhed på internettet.”

Desuden har den danske ambassade i Haag bl.a. oplyst følgende:

”I Nederlandene kan man anmelde online diskrimination til en uafhængig instans. Denne instans - MiND (Meldpunt Internet Discriminatie) – blev etableret i 2013 på initiativ af Sikkerheds- og Justitsministeriet og Social- og Beskæftigelsesministeriet. MiND vurderer, om de anmeldte ytringer er i strid med straffelovens diskriminationsparagraffer (137c - 137e), øvrig gældende lovgivning samt retspraksis. Hvis MiND konkluderer, at ytringen er ulovlig, henvender MiND sig til den involverede online operatør, såsom Facebook, og beder operatøren om at fjerne ytringen. Cirka en tiendedel af alle anmeldte ytringer vurderes af MiND at være ulovlige. Online operatørerne har pt. fjernet stort set alle ytringer, som MiND har anmodet dem om. Hvis operatørerne ikke fjerner den ulovlige ytring, vil sagen blive videresendt til Anklagemyndigheden, som vil beslutte, om der skal ske retsforfølgelse af den person, der er ansvarlig for ytringerne. Indtil nu har MiND videresendt tre sager til Anklagemyndigheden, hvoraf to blev afvist. I den tredje sag afventes en udtalelse fra Højesteret. Pt. er det praksis, at kun de sager, hvor operatøren ikke fjerner den ulovlige ytring, videresendes til Anklagemyndigheden. På længere sigt sigter man dog mod et system, hvor alle ulovlige ytringer også meldes til Anklagemyndigheden, dvs. ikke blot de ytringer, som ikke fjernes af operatørerne.

Hvis en ytring, der er anmeldt til MiND, viser sig ikke at være ulovlig, vil ytringen ikke blive fjernet fra internettet. Den person, der har anmeldt ytringen til MiND, har imidlertid i en eventuel civilretslig procedure mulighed for at få medhold i, at han/hun føler sig uretmæssig behandlet af den person, der har sat ytringen online. I nederlandsk optik råder man således over de nødvendige instrumenter til

at imødegå ulovlige og uønskede ytringer, såvel offline, som online.”

3. Det fremgår endvidere af oplysningerne fra ambassaderne, at enkelte medlemslande, der ikke tidligere har taget initiativer vedrørende reguleringen af indholdet på de sociale medier, planlægger at tage sådanne initiativer.

Den danske ambassade i London har således oplyst, at udbydere af sociale medier på baggrund af vedtagelsen af the Digital Economy Act i april 2017 skal vedtage en ”voluntary code of practice”, som vil inkludere en guide til indberetninger fra brugere, til processen med at håndtere indberetninger samt til kommunikation over for offentligheden omkring tiltag, som udbydere tager imod skadelig adfærd.

Endvidere har den danske ambassade i Warszawa oplyst, at der arbejdes på lovgivning, der skal tydeliggøre processerne for fjernelse af indhold fra internettet med relation til ulovlig hadefuld tale og opfordring til vold og fjernelse af uautoriserede tekniske begrænsninger af ytringsfriheden på sociale medier samt skal styrke den juridiske beskyttelse af ytringsfriheden for elektroniske tjenester.

Desuden har den danske ambassade i Wien om forholdene i Slovenien oplyst, at det på nuværende tidspunkt drøftes i den slovenske regering, hvordan der kan inkluderes visse ”safeguards” i relation til indhold på sociale medier i den kommende reform af den slovenske medielovgivning.

4. Endelig fremgår det af de oplysninger, som Justitsministeriet har modtaget via Udenrigsministeriet, at Belgien, Bulgarien, Cypern, Finland, Grækenland, Irland, Italien, Kroatien, Letland, Litauen, Malta, Portugal, Rumænien, Spanien, Tjekkiet, Ungarn og Østrig ikke har taget og ikke har planlagt at tage initiativer vedrørende regulering af indholdet på de sociale medier. Som nævnt indledningsvist udestår svar fra Slovakiet fortsat.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at der under det estiske EU-formandskab blev afholdt et ekspertseminar den 12. juli 2017, hvor fokus var spredningen af falske nyheder, som påvirker tilliden til medierne. Ifølge oplysninger fra formandsskabet var der blandt deltagerne på seminaret bred enighed om, at man skal være tilbageholdende med at begrænse ytringer ved lov og i stedet bekæmpe falske nyheder med oplysning.

Justitsministeriet kan desuden oplyse, at der i EU-regi er fokus på håndtering af ulovligt materiale, herunder terrorpropaganda på internettet og sociale medier. Derfor er der iværksat flere samarbejder mellem bl.a. Kommissionen, medlemsstaterne og it-virksomheder, herunder Facebook, Microsoft, Twitter og YouTube, hvor virksomhederne frivilligt forpligter sig til at bekæmpe udbredelsen af bl.a. terrorpropaganda samt ulovlig hadefuld tale på internettet ved f.eks. hurtig og effektiv fjernelse.

5. I Justitsministeriets besvarelse af 4. juli 2017 af spørgsmål nr. 181 (Alm. Del) fra Folketingets Kulturudvalg (Folketingssamling 2016-2017) blev der redegjort for det tyske lovforslag om regulering af bl.a. sociale medier.

Udenrigsministeriet har i forbindelse med lovforslagets vedtagelse i det tyske parlament, Forbundsdagen, indhentet supplerende oplysninger til Justitsministeriet. Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at det fremgår af oplysningerne, at der i forbindelse med lovforslagets behandling i Forbundsdagen blev foretaget en række ændringer af det lovforslag, som den tyske forbundsregering fremlagde.

Der er ændret på definitionen af, hvilket strafbart indhold udbyderne af større sociale medier er forpligtede til at slette inden for nærmere fastsatte slettefrister, samt etableret en mulighed for, at udbyderne kan udlicitere håndteringen af sletning af indhold til en ekstern tjenesteudbyder.

Endvidere fremgår det, at et flertal af de sagkyndige personer, der har været indbudt under Forbundsdagens høring over lovforslaget har betegnet loven som forfatningsstridig, og at det må forventes, at loven bliver genstand for en undersøgelse ved den tyske forfatningsdomstol.

6. Som oplyst under samrådet i Kulturudvalget den 7. juni 2017 vil regeringen nedsætte en ytringsfrihedskommission, som skal vurdere ytringsfrihedens rammer og generelle vilkår i Danmark.

Falske nyheder, der spredes gennem bl.a. sociale medier, vil være et tema for den kommende ytringsfrihedskommission, som bl.a. vil skulle inddrage erfaringer fra andre lande, herunder Tyskland, ligesom kommissionen skal se på, om internationale strømninger påvirker ytringsfrihedens udfoldelse i Danmark.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at nærmere overvejelser om initiativer vedrørende regulering af indholdet på de sociale medier bør afvente resultatet af ytringsfrihedskommissionens arbejde.